

Ivari különbségek szarvasmarha egyedek hizlalási eredményeiben egy hazai gazdaságban

Balogh György Barnabás (H9770S)

Mezőgazdaságimérnök Alapképzési szak Nappali

Szent István Campus

Belső témavezető: Dr. Bodnár Ákos egyetemi docens Állattenyésztés-technológiai és Állatjóléti Tanszék

A dolgozat témája az üszök és bikák növekedési teljesítményének összehasonlítása húsmarha-tenyésztésben. A vizsgálat célja annak meghatározása volt, hogy az ivar milyen mértékben befolyásolja a súlygyarapodást és a takarmányhasznosítást. A hatékony és gazdaságos állattartás szempontjából fontos ismerni a nemek közötti eltéréseket, hiszen ezek alapján a tartási és takarmányozási módszerek pontosabban alakíthatók.

A kísérlet egy alföldi, mélyalmos tartású istállóban zajlott, ahol 180 állat közül öt üszöt és öt bikát jelöltünk ki, amelyek azonos körülmények között nevelkedtek. A takarmányozást ivar, testtömeg és kor alapján határoztuk meg. A felhasznált tömegtakarmányokat cirok szilázst, lucerna szenázst és gyepszénát saját termelésből biztosítottuk, míg az abrakokat száraz CGF, extrahált napraforgódarát vásárolni kellett. A nyári időszakban a száraz meleg miatt a takarmány kiegészítésre került nedves CGF-fel, az idősödő állomány esetében pedig száraz kukoricadarával.

A méréseket reggelente, etetés előtt, azonos időpontban végeztük egy tonnás terhelhetőségű, jól belállított mechanikus mérlegen. A gyarapodási adatokat havonta egyszer gyűjtöttük kilenc hónapon keresztül, majd azokat statisztikai módszerekkel értékeltük. Az eredmények alapján a bikák átlagosan magasabb napi súlygyarapodást értek el, mint az üszök, ugyanakkor az üszök gyarapodása egyenletesebb volt. Az évszakok hatása is kimutatható volt a nyári hónapokban a hőstressz csökkentette, míg a hűvösebb időszakok javította a teljesítményt mindkét nem esetében.

A kapott adatok alapján megállapítható, hogy az üszök és bikák teljesítményét érdemes külön kezelni, mivel az ivar jelentős hatással van a növekedés ütemére és a takarmányhasznosításra. A dolgozat rávilágít arra, hogy a nemek közötti eltérések figyelembevételével a hizlalás gazdaságosabbá tehető, és hozzájárulhat a húsmarha-tenyésztés hatékonyságának és fenntarthatóságának javításához.